

Česko – Lichtenštejnsko DNES

Historický spolek Liechtenstein, o. s.

LICHTENŠTEJNSKO OSLAVÍ 300 LET HORNÍ ZEMĚ, VÝSTAVA V MIKULOVĚ

V roce 2012 Lichtenštejnsko oslaví 300. výročí koupě Horní země (Oberland) a její připojení k Dolní zemi (Unterland) v roce 1712 knížetem Janem Adamem I. z Liechtensteinu (16. 9. 1657 Brno - 16. 6. 1712 Víenna). Nejprve v roce 1699 kníže Jan Adam I. koupil panství Schellenberg a později 9. června 1712 složili poddaní hrabství Vaduz povinný hold knížecím komisařům u památné lípy v městečku Vaduz. Od tohoto data jsou panství Schellenberg a hrabství Vaduz spravována jako jeden celek.

Výročí 300 let spojení Horní a Dolní země bude oslaveno různými akcemi, k jejichž vyvrcholení dojde ve Vaduzu ve dnech 6. – 10. června 2012. V průběhu roku se bude konat řada historických přednášek, na lichtenštejnských školách proběhnou speciální projekty a k oslavě výročí se bude v Národním muzeu ve Vaduzu konat zvláštní výstava (15. dubna – 5. října).

Kníže Jan Adam I. z Liechtensteinu položil základy dnešního lichtenštejnského knížectví.

Později v roce 1719 za vlády knížete Antonína Floriána (1656-1721), spojené panství Liechtenstein bylo povýšeno na říšské knížectví v rámci Svaté říše římské (jako poslední a 343. nezávislé území). Tím se rod Liechtensteinů stal členem knížecí rady říšského sněmu. Tehdy začala evropská politická reprezentace rodu a byl učiněn první krok k dosažení úplné nezávislosti země, které bylo dosaženo 12. července 1806, když Lichtenštejnsko získalo nezávislost přistoupením k Rýnskému spolku. Jeho vznik inicioval francouzský císař Napoleon Bonaparte, po bitvě u Slavkova (1805) a rozpadu Svaté říše římské (1806).

Vaduz je hlavním městem Lichtenštejnska a správním centrem Horní země (pohled na hrad nad městem).

Výraznou akcí bude také „Oberland Fest“, který se bude konat 9. června. Oslavy výročí proběhnou na území celého hlavního města Vaduzu (hudební a kulturní akce) a obyvatelé knížectví tak vzdají hold své historii, suverenitě a identitě Lichtenštejnska.

Historický spolek Liechtenstein a Regionální muzeum v Mikulově, pod záštitou JUDr. Michala Haška hejtmana Jihomoravského kraje, k výše uvedenému výročí pořádají výstavu „**Kníže Jan Adam I. z Liechtensteinu, Život a dílo**“. Výstavu 31. 3. 2012 otevrou Jeho Jasnost vládnoucí kníže Hans-Adam II. z Liechtensteinu a hejtman JUDr. Michal Hašek.

Výstava se bude konat na mikulovském zámku ve dnech 31. 3. – 31. 8. 2012. Více informací: viz: www.rmm.cz.

ODEŠEL MOUDRÝ A MIMOŘÁDNÝ STÁTNÍK

Jeho Jasnost kníže Hans-Adam II. z Lichtenštejnska reagoval na úmrtí bývalého prezidenta České republiky Václava Havla (18. 12. 2011) dopisem adresovaným dne 19. 12. 2011 prezidentu České republiky Václavu Klausovi:

2011) dopisem adresovaným dne 19. 12. 2011 prezidentu České republiky Václavu Klausovi:

Vaše Excellence,

s hlubokým zármutkem jsem přijal zprávu o skonu bývalého prezidenta Václava Havla a chtěl bych ujistit Vás, Vaši vládu, rodinu pana Havla a také občany České republiky, mou nejhlubší soustrastí a upřímným zármutkem.

Pan Havel, jehož jsem měl tu čest osobně poznat, byl moudrý a mimořádný státník. Byl politikem obětujícím se své zemi a míru. Jeho smrt je velkou ztrátou pro Vaši zemi, i pro Evropu a já na něj budu vždy vzpomínat.

**Hans-Adam II.
vládnoucí kníže z Lichtenštejnska**

LICHTENŠTEJSKO SE STALO 26. ČLENEM SCHENGENSKÉHO PROSTORU

Ministři vnitra EU odhlasovali v Bruselu 13. prosince 2011 připojení Lichtenštejnska k Schengenskému prostoru. Dne 19. prosince se Lichtenštejnsko formálně stalo součástí prostoru tvořeného evropskými státy, které přijaly Schengenskou dohodu. Na jejím základě jsou odstraněny kontroly na vnitřních hranicích a umožněno bezcelní cestování přes hranice ostatních členů Schengenského prostoru.

V průběhu roku 2011 úředníci EU navštívili třikrát Lichtenštejnsko, aby vyhodnotili implementaci technických podmínek, nutných pro připojení k Schengenskému prostoru. Dohoda také podporuje užší spolupráci se všemi členy v oblastech jako jsou víza, právní spolupráce a další záležitosti, které se týkají migrace a azylové problematiky.

Lichtenštejnská státní vlajka na hradě Vaduz.

10 LET LICHTENŠTEJSKA VE FIU

V listopadu 2011 uplynulo 10 let od založení **Liechtenstein Financial Intelligence Unit (FIU)** – Lichtenštejnské finanční zpravodajské jednotky, která je oprávněna přijímat, analyzovat a předávat finanční informace, s cílem bojovat proti praní špinavých peněz, organizovanému zločinu a financování terorismu. K připomenutí tohoto výročí se 9. 11. ve Vaduzu sešlo okolo 70 odborníků z Evropy a dalších kontinentů na sympoziu "Financial Intelligence – Yesterday, Today and Tomorrow."

Hostitelem byl ředitel lichtenštejnské FIU René Brülhart, mezi hosty byli Dr. August Hanning, bývalý prezident German Federal Intelligence Service, Juan Zarate, bývalý náměstek poradce prezidenta (National Security Advisor for Combating Terrorism) za vlády prezidenta George W. Bushe a současný Senior Adviser „think tanku“ Center For Strategic and International Studies ve Washingtonu.

René Brülhart ředitel lichtenštejnské FIU řekl, že pro boj proti praní špinavých peněz, organizovanému zločinu a financování terorismu je zásadní udržet a budovat síť a partnerství. Juan Zarate doplnil, že pouze s pomocí zahraničních partnerů je možné správně analyzovat a vyhodnocovat případy a rizika, což je zásadní pro bezpečnost států. Podíváme-li se zpět, řekl Zarate, je třeba připomenout zejména spolupráci USA s FIU v Lichtenštejnsku v době války v Iráku. Poté připoměl symbolický, ale důležitý případ, kdy Lichtenštejnsko hrálo klíčovou roli při zabavení proudového letadla patřícího režimu Saddáma Husseina a jeho vrácení nové irácké vládě.

Dr. August Hanning řekl, že i když Evropa úspěšně bojuje s daňovými úniky, je důležité, aby všechny státy byly ohleduplné a došly ke konsensu, přičemž poznamenal, že k zásadním změnám v Lichtenštejnsku došlo v posledních

letech. "Věřím, že jen úzkou spoluprací v Evropě můžeme bojovat s praním špinavých peněz. Dnes lichtenštejnské FIU přispívá velmi významně k tomuto úsilí," dodal Hanning. Klaus Tschütscher, předseda lichtenštejnské vlády,

zdůraznil, že: "...FIU udělalo mnoho pro dobrou pověst Lichtenštejnska a bude hrát klíčovou roli i v budoucnu. Dnes je Lichtenštejnsko ve světě považováno za spolehlivého a důvěryhodného partnera. FIU zde sehrálo významnou roli."

LICHTENŠTEJNSKÝ INVESTIČNÍ TRH DISKUTOVAL O 310 MLD. EUR RIZIKOVÉHO KAPITÁLU

V listopadu 2011 lichtenštejnská vláda již podruhé podpořila dvě konference pořádané Liechtenstein Investment Market (LIM): **The European Venture Market (EVM)** a **The European Fundraising Market (EFM)**. Obou se zúčastnilo dohromady více než 350 expertů.

EFM je považováno za platformu investorů, sloužící k výměně zkušeností. Hlavním tématem setkání v roce 2011 bylo „Alternativní investice – Nezbytnost pro budoucí Evropu?“ Toto setkání slouží jako unikátní příležitost pro hledání nových investorů pro „private equity“ a fondy rizikového kapitálu. Kromě klasického školení EFM je ideální

příležitostí k diskusím o investicích, trendech a inovativních produktech.

Účastníci LIM představují investiční potenciál více než 310 miliard euro. To je obrovský potenciál pro společnosti, které hledají rizikový kapitál. Cílem EVM je vyrovnat poptávku inovačních firem a solventních investorů. Více než 40 podnikatelů ze všech světových stran se zúčastnilo konference a dále více než 30 investorů jako Aster, ABB Technologie, Mountain Club a Robert Bosch ze spekulativního kapitálu, našlo nové investiční příležitosti.

LICHTENŠTEJNSKO PŘISPÍVÁ DO EEA FONDŮ

Fondy EEA jsou společně financovány Islandem, Knížectvím lichtenštejnským a Norským královstvím a zajišťují financování sociálních a hospodářských projektů v 15 evropských zemích. Norsko přispívá okolo 95% celkových fondů. Prostřednictvím fondů EEA Island, Lichtenštejnsko a Norsko poskytnou 988,5 milionů euro příjemcům v 15 zemích střední a jižní Evropy v letech 2009-2014. Dárcovské státy přispívají do fondu podle své velikosti a hospodářské síly.

Hlavními podporovanými oblastmi jsou ochrana životního prostředí, klimatické změny a obnovitelné zdroje energie, občanská společnost, zdraví a podpora dětí, ochrana kulturního dědictví a vědy nebo rozvoj školství. Příjemci z fondů EEA jsou: Bulharsko, Česká republika, Kypr, Estonsko, Řecko, Maďarsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko a Španělsko.

V předchozím pětiletém programu v letech 2004-2009 bylo prostřednictvím fondů EEA rozděleno 672 milionů EUR, z toho bylo pro Českou republiku určeno 110,91 mil. EUR. Finanční podpora byla rozdělena mezi více než 800 projektů (z toho 144 bylo v České republice – v hodnotě 104,6 mil. EUR), z nich bylo okolo 200 financováno společně z fondů EEA a Norských fondů. Více než ¼ z příspěvků fondů EEA bylo určeno na projekty v oblasti ochrany přírody a udržitelného rozvoje. Většina byla určena na projekty zaměřené na zvýšení energetické účinnosti, použití obnovitelných zdrojů ve veřejných budovách jako jsou školy a nemocnice a na snížení emisí skleníkových plynů. Mezi projekty v České republice byly např. vybudování Hradního muzea na zámku v Českém Krumlově (1,285 mil. EUR) nebo

digitalizace a archivace nejvzácnějších dokumentů hlavního města Prahy.

Další významnou podporovanou oblastí je ochrana evropského kulturního dědictví, zdravotnictví a ochrana dětí. Péče o kulturní dědictví je obvykle zaměřena na opravu historických budov, muzeí a městských celků. V oblasti zdravotnictví a péče o děti jsou granty poskytovány na modernizaci institucí poskytujících péči dětem, pomoc rodinám s postiženými dětmi a na centra věnujících se zdravotní prevenci a diagnostice.

Dne 16. června 2011 byla ve Strahovském klášteře v Praze s Českou republikou podepsána dohoda o využití grantů z EEA fondů. J. J. Maria-Pia Kothbauer princezna Liechtenstein, velvyslankyně Lichtenštejnska, je na snímku uprostřed.

ZAJÍMALO VÁS: DIPLOMATICKÉ STYKY ČESKÉ REPUBLIKY A LICHTENŠTEJNSKA

Lichtenštejnsko je čtvrtým nejmenším evropským státem, ale díky mimořádně úspěšnému průmyslu a sektoru služeb, je jednou ze zemí s nejvyšší životní úrovní a HDP na světě. V 1. polovině 19. století ale bylo chudou zemí v horském údolí Rýna. Mezi 60. lety 19. století a rokem 1918 bylo lichtenštejnské knížectví zastupováno na mezinárodním poli Rakousko-Uherským císařstvím. V průběhu 1. světové války bylo knížectví neutrální. Po jejím skončení Lichtenštejnsko uzavřelo poštovní, měnovou a celní unii se Švýcarskem.

V roce 1919 knížectví otevřelo své vyslanectví v Bernu a později i ve Vídni, ale jeho žádost o členství v Lize národů nebyla přijata, i když např. Velká Británie a Francie uznaly jeho nezávislost. Československo patřilo mezi země, které hlasovaly proti jeho přijetí. Příčinou byly obavy, aby uznání jeho suverenity nezkomplikovalo nebo dokonce nezabránilo provedení první pozemkové reformy na majetcích rodu Liechtensteinů v ČSR (okolo 170.000 hektarů).

Až v srpnu 1938 byly diplomatické styky mezi oběma státy konečně navázány. Lichtenštejnsko bylo v Praze zastupováno vyslanectvím Švýcarska, ale jen krátce. Dne 16. března 1939 totiž Švýcarsko uznalo vznik Protektorátu Čechy a Morava v rámci Třetí říše a své vyslanectví v Praze uzavřelo a změnilo na generální konzulát. Lichtenštejnsko ale nikdy neuznalo Mnichovskou dohodu, ani nacistickou okupaci Československa a diplomatické styky s ním tak byly přerušeny jen „*de facto*“, nikoliv „*de iure*“.

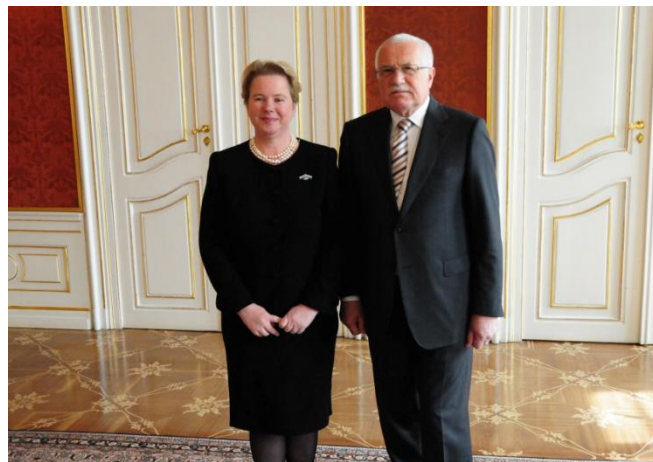
Velvyslanec České republiky J. E. Boris Lazar předal své pověřovací listiny J. J. korunnímu princovi Aloisovi 13. ledna 2011 na hradě ve Vaduzu.

Když Švýcarsko obnovilo v březnu 1945 diplomatické styky s Československem (exilová vláda v Londýně), diplomatické styky s Lichtenštejnem obnoveny nebyly. Komunisty ovládaná Československá vláda na jejich obnovení neměla zájem, protože již plánovala konfiskaci majetku lichtenštejnských občanů, jakožto „*německého*“ majetku. Skutečnost, že Lichtenštejnsko bylo neutrálním státem a Liechtensteinové nebyli Němci, ani neměli německou národnost a byli občany Lichtenštejnska, nebyla vzata v úvahu.

Československé úřady byly dokonce vstřícnější vůči občanům Rakouska (a tedy dočasně občanům Třetí říše) a Švýcarska (pokud byli německé národnosti), než vůči občanům knížectví. Konfiskace majetku lichtenštejnských občanů zmrazila vztahy mezi Vaduzem a Prahou na 64 let. Oba státy se po tuto dobu navzájem neuznávaly až do 8. září 2009, což byla světová kuriozita. V roce 2011 oba státy jmenovaly své nerezidentní velvyslance (ČR v Bernu, Lichtenštejnsko ve Vídni).

Lichtenštejnsko je členem OSN (1990), Evropského sdružení volného obchodu – EFTA (1991), Rady Evropy (1978) a mnoha dalších mezinárodních institucí. Knižectví má v zahraničí 6 velvyslanectví (Bern, Vídeň, Washington, Berlín, Vatikán a New York) a 2 stálé mise (Štrasburg, Ženeva). V dalších zemích pro něj zajišťuje diplomatické a konzulární služby Švýcarsko. Lichtenštejnsko má 2 Honorární konzultáty v USA a 2 v Německu. Ve Vaduzu je akreditováno 84 nerezidentních velvyslanců (sídlí většinou v Bernu nebo ve Vídni) a 40 honorárních konzulátů.

J. J. Maria-Pia Kothbauer princezna Liechtenstein předala své pověřovací listiny prezidentu České republiky Václavu Klausovi 11. dubna 2011.

← Lichtenštejnské velvyslanectví ve Vídni zajišťuje diplomatické služby knížectví v Rakousku, České republice, u úřadů OSN a OBSE ve Vídni.

KOMANDÉRSKÝ KŘÍŽ ŘÁDU ZA ZÁSLUHY PRO ČESKÉHO OBČANA

Dne 17. května 2011 Jeho Jasnosti Hans-Adam II. vládnoucí kníže z Liechtensteinu udělil Komandérský kříž Řádu za zásluhy knížectví lichtenštejnského ing. Pavlu Juříkovi, jako uznání za jeho dlouholeté úsilí o zlepšení česko-lichtenštejnských vztahů a pravdivé informování o historii Lichtenštejnska a knížecího rodu Liechtensteinů.

Pavel Juřík napsal mnoho článků o těchto tématech a vydal knihu „*Moravská dominia Liechtensteinů a Dietrichsteinů*“, kterou v září 2009 pokřtil lichtenštejnský kníže Hans-Adam II. a hejtman Jihomoravského kraje JUDr. Michal Hašek na zámku Valtice. Pavel Juřík je prvním českým občanem, kterému bylo státní vyznamenání Lichtenštejnska uděleno. Od roku 2009 je předsedou Historického spolku Liechtenstein, o. s.

Jejich Jasnosti kníže Hans-Adam II. a jeho manželka kněžna Marie (rozená hraběnka Kinská) a Pavel Juřík při předání vyznamenání na hradě Vaduz.

PŘEDNÁŠKA VE VRANOVĚ U BRNA

Ve Vranově u Brna Nadační fond Vranov a Historický spolek Liechtenstein uspořádaly 5. listopadu 2011 přednášku na téma "**Rodinné hrobky Liechtensteinů – vztah vysoké aristokracie ke svým předkům.**" PHDr. Marek Vařeka, PhD. informoval o historii knížecí hrobky ve Vranově u Brna a na dalších místech v ČR, Rakousku a Lichtenštejnsku. Zdejší hrobka byla používána v letech 1627-1992. Klášter s kostelem a hrobkou je významnou architektonickou památkou a asi jediným místem na světě, kde jsou hlavy jednoho státu pohřbeny na území druhého státu.

Přednášky a prohlídky hrobky se zúčastnilo na 150 návštěvníků. Jihomoravský hejtman JUDr. Michal Hašek a předseda Nadačního fondu Vranov u Brna Mgr. Marek Juha, poté položili věnec u rakve polního maršála knížete Jana I. z Liechtensteinu.

PREZIDENT ASOCIACE KRAJŮ ČESKÉ REPUBLIKY VE VADUZU

Dne 9. prosince 2011 se na hradě Vaduzu konal pracovní oběd, kterého se zúčastnil hejtman a prezident Asociace krajů České republiky JUDr. Michal Hašek a Jejich Jasnosti kníže Hans-Adam II. a kněžna Marie.

Poté se JUDr. Michal Hašek setkal s místopředsedou lichtenštejnské vlády a ministrem hospodářství Dr. Martinem Meyerem. Tématem jejich jednání byly investice lichtenštejnských firem v Jihomoravském kraji.

Jan Kohout, JUDr. Michal Hašek, J. J. kněžna Marie a J. J. vládnoucí kníže Hans-Adam II. z Liechtensteinu.

AUDIENCE NA HRADĚ VADUZ

V sobotu 3. září 2011 se na hradě Vaduz konala zajímavá událost. Čtyřicet osm zástupců monarchistické strany Koruna česká a čtyři zástupci Strany svobodných občanů bylo přijato v soukromé audienci Jejich Jasnostmi knížetem Hansem-Adamem II. a kněžnou Marií z Liechtensteinu.

Hosty byli čtenáři knihy „*Stát ve třetím tisíciletí*“, jejímž autorem je lichtenštejnský kníže (Grada, Prague 2011). Kníže s nimi diskutoval o svých názorech a návrzích. Tato kniha vzbudila velkou pozornost nejen v České republice, ale i v dalších 10 zemích, kde již byla vydána (např. USA, Německo, Libanon).

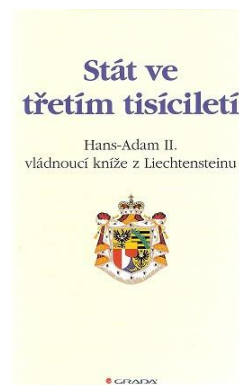
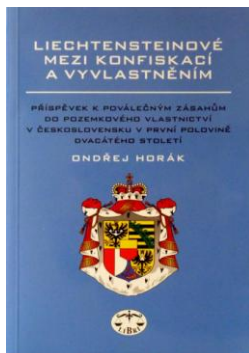
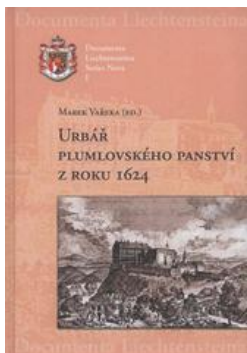
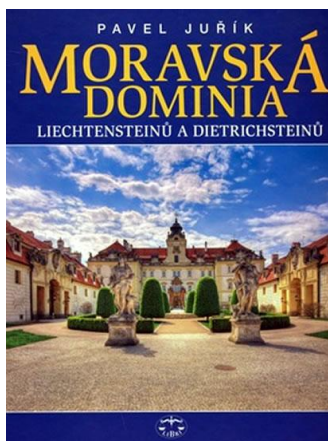

KNIHY DO VAŠÍ KNIHOVNIČKY

Přestože před rokem 2009 nebyly v České republice k dispozici knihy o Liechtensteinech a Lichtenštejnsku, od tohoto roku již vyšla řada zajímavých knih: **Moravská dominia Liechtensteinů a Dietrichsteinů** - Pavel Juřík (Libri, 2009), **Urbář plumlovského panství z roku 1624** - Marek Vařeka (Filosofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě 2009), **Lichtenštejnsko** - Marek Vařeka (Libri 20010), **Liechtensteinové mezi konfiskací a vyvlastněním** - Ondřej

Horák (Libri 2010) a **Stát ve třetím tisíciletí** - Hans-Adam II. vládnoucí kníže z Liechtensteinu (Grada 2011).

V létě 2012 Ostravská univerzita v Ostravě a Historický spolek Liechtenstein vydají sborník přednášek z konference „**Knížecí rod Liechtensteinů v dějinách země Koruny české**“, která se konala v listopadu 2010 v Olomouci (přes 40 přednášek historiků ze 6 evropských zemí).

Prameny a fotografie: Velvyslanectví Lichtenštejnska v USA: e-Newsletter December 2011, www.eagrants.org, Ministerstvo financí a Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Regierung des Fürstentums Liechtenstein, Fragments, Nadační fond Vranov, Krajský úřad Jihomoravského kraje, Sammlungen des Fürsten von und zu Liechtenstein Vaduz-Wien.

Newsletter Czech-Liechtenstein TODAY

Redaction: Pavel Juřík, e-mail: jurikp@email.cz Photographies: © Pavel Juřík